

RADIOTAAJUUSMÄÄRÄYS 4

Määräyksen tausta ja säädöserusta

Määräys koskee radiotaajuuksien käyttöä. Sen tarkoituksena on turvata radiotaajuuksien tasapuolinen saatavuus sekä tehokas, tarkoituksenmukainen ja riittävän häiriötön käyttö.

Määräys annetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 96 §:n 1 momentin ja 97 §:n 2 momentin nojalla.

Radiotaajuusmääräys koskee 100 Hz – 400 GHz:n radiotaajuuspektriä. Radiotaajuusmääräyksen liitteenä olevassa taajuusjakotaulukossa määrätään eri radiotaajuuksien, taajuuskaistojen ja osa-alueiden jakamisesta eri käyttötarkoituksiin. Taulukko sisältää myös vaatimukset radiolaitteiden lähetys- ja vastaanottotaajuuksista sekä käytettävistä kanavaväleistä. Taulukossa on myös määräyksiä radiolähettimien lähetteen leveydestä, dupleksiväleistä, lähetystehoista ja muista vastaavista radio-ominaisuuksista. Määräyksen liitteenä oleva taajuusjakotaulukko koskee myös tieteelliseen, teolliseen, lääkinnälliseen tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen käytettäviä sähkölaitteita, jotka on tarkoitettu kehittämään radioaaltoja (ISM-laite).

Taajuusjakotaulukossa on otettu huomioon Kansainvälisen televiestintäliiton (International Telecommunication Union, ITU) radio-ohjesääntö. Se on saatettu Suomessa voimaan asetuksella 12/2000.

Määräystä on tarve päivittää säännöllisesti ja muutokset perustuvat kansainvälisiin taajuuspäätöksiin ja -suosituksiin, sekä suunnitteilla oleviin käyttötarkoitusten muutoksiin.

Asiaan liittyviä muita määräyksiä ja säädöksiä

Radiolähettimien taajuuksien käyttöä koskee myös Liikenne- ja viestintäviraston määräys 15 luvasta vapaiden radiolähettimien yhteistaajuuksista ja käytöstä. Määräys 4 ja määräys 15 päivitetään samaan aikaan.

Määräyksen tavoite

Radiotaajuusmääräyksen ja radiotaajuuksien käyttösuunnitelman tarkoitus on radiotaajuuspektrin tehokkaan käytön turvaaminen. Radiotaajuuksien käyttösuunnitelman julkaisemisen tarkoituksena on antaa laitevalmistajille ja käyttäjille tietoja radiotaajuuksien käyttötilanteesta ja radioverkoille taajuussuunnittelulla tarjottavasta häiriösuojauksesta. Valmistaja tarvitsee näitä tietoja laitesuunnittelun lisäksi radiolaitedirektiivin 2014/53/EU artiklan 10 edellyttämien tietojen antamiseksi käyttöohjeessa käyttäjille.

Määräyksen valmistelu

Sidosryhmien kuuleminen tehtiin 22.8.–22.9.2025 Lausuntopalvelu.fi:n kautta. Lausuntopyyntöä tiedotettiin viraston verkkosivuilla ja sidosryhmille lähetetyllä sähköpostilla.

Kansallisen kuulemisen jälkeen määräys notifioidiin Työ- ja Elinkeinoministeriön kautta Euroopan komissiolle direktiivin (EU) 2015/1535 mukaisesti 4.12.2025–5.3.2026 (3 kuukautta).

Lausuntopalaute

Sidosryhmien kuulemisessa saadut lausunnot löytyvät Lausuntopalvelu.fi-sivustolta.

Muutokset ja arvio määräyksen vaikutuksista

Nyt tehtävillä määräysmuutoksilla päivitetään taajuuksien käyttöä koskevia ehtoja ja saatetaan voimaan eurooppalaisia taajuuspäätöksiä.

Uusi määräys 4 AG/2026M sisältää mm. seuraavat muutokset:

Kiinteä liikenne

Lisää kanavia radiolinkeille 8 GHz:n taajuusalueella: 56 MHz:n kanavien rasteri on laajennettu aiemmasta kolmesta kanavasta viiteen kanavaan. Taajuusalueen siirrettävien ohjelmansiirtolinkkien käyttö on päättynyt.

Lisää kanavia radiolinkeille 23 GHz:n taajuusalueelle: 56 MHz:n kanavien rasteri on laajennettu aiemmasta kahdesta kanavasta yhdeksään kanavaan.

Siirtyvä maaradioliikenne

Elinkeinoelämän käyttöön osoitettujen osa-alueiden nimiä on muutettu, mikä laajentaa tai tarkentaa joidenkin osa-alueiden nykyistä käyttötarkoitusta sekä parantaa Taajuusjakotaulukon luettavuutta.

Lyhyen kantaman radiolähettimet

Dataverkoille tarkoitettujen laajakaistaisten datasiirtolaitteiden taajuuskaistaa on laajennettu alueelle 916,4–919,4 MHz ja yleisten lyhyen kantaman laitteiden taajuuskaistaa alueelle 916,1–919,4 MHz komission päätöksen (EU) 2025/650 mukaisesti.

Sotilaskäyttö

Osa-alueella 230–240 MHz olevan sotilaskäytön vastaava taajuusalueen käyttö "Siirtyvä liikenne" on muutettu toissijaisesta ensisijaiseksi käytöksi.

Viranomaiskäyttö

Osoitettu osa-alue 738–753 MHz viranomaiskäyttöön. Kaistan käyttösuunnitelma on vielä valmisteilla.

Kaikki muutokset on lueteltu Radiotaajuusmääräyksen erillisessä liitteessä.

Määräyksen voimaantulo

Määräys tulee voimaan 31.3.2026.